

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
na 2019 rok**

Problem nadużywania i uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych jest obecnie jednym z najważniejszych problemów społecznych. Przez ogólnie nazywane substancje psychoaktywne rozumiemy alkohol, narkotyki, dopalacze, ale także inne, często zupełnie legalne środki, takie jak leki uspokajające, pobudzające, nasenne i przeciwbólowe, czy kleje i rozpuszczalniki. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Dla wielu osób uzależnionych alkohol staje się szybkim i skutecznym sposobem radzenia sobie ze złymi emocjami. Ponad 80% dorosłych Polaków spożywa napoje alkoholowe. Świadomość, że alkohol jest legalnym, społecznie akceptowanym środkiem zmieniającym świadomość, usypia czujność pijących, które bagatelizują ryzyko zagrożeń wynikających z picia alkoholu. Najbardziej dotkliwe konsekwencje używania alkoholu ponoszą zazwyczaj ludzie bardzo młodzi. Dla nich używanie środków psychoaktywnych wiąże się często z uzależnieniem, zaniedbaniem lub przerwaniem edukacji, przedwczesną inicjacją seksualną, niechcianą ciążą i innymi problemami rodzinnymi i osobistymi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zapisem szeregu działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu na terenie Gminy Różan w 2019 roku.

Zadania programu są w dużej mierze kontynuacją realizacji działań o charakterze długofalowym z lat ubiegłych. Profilaktyka obejmuje szeroki zakres zagadnień i propozycji o charakterze profilaktyczno - edukacyjnym przewidzianych dla różnych grup mieszkańców gminy. Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w Gminie Różan, w oparciu o posiadane zasoby.

Podstawą do konstrukcji Programu jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.), Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy, Narodowy Program Zdrowia.

Zadania realizowane zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy stanowią część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2015 – 2020.

Zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Według badań w Polsce jest ok. 600 tys. osób uzależnionych od alkoholu i ok. 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie. Dlatego dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii jest niezbędna dla skuteczności innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywać się będzie poprzez:

- wspieranie działalności środowisk abstynenckich przez nieodpłatne udostępnianie lokalu należącego do Gminy na spotkania grup wsparcia, dofinansowanie kosztów dojazdu na terapię, finansowanie warsztatów terapeutycznych dla trzeźwiejących alkoholików i ich rodzin,
- udzielanie wsparcia placówkom leczenia uzależnień,
- finansowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- finansowanie szkoleń, warsztatów dla osób pracujących z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,
- zakup materiałów profilaktyczno-edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydawanych przez biegłych sądowych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Rodzina z problemem alkoholowym to taka, w której choćby jedna osoba nadużywa alkoholu lub jest od niego uzależniona, co ma znaczący wpływ na funkcjonowanie rodziny. Ważnym zadaniem pomagających jest prawidłowe zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywać się będzie poprzez:

- zwiększenie dostępności i jakości oferowanej pomocy dla osób współuzależnionych, dla grupy samopomocowej Dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA), osób doświadczających przemocy w związku z problemem alkoholowym poprzez organizowanie spotkań (grup roboczych) sprzyjających wymianie doświadczeń w zakresie interdyscyplinarnej pracy na rzecz ochrony rodzin przed przemocą, prowadzenie edukacji społecznej nt. zjawiska przemocy w rodzinie przez zakup i rozpropagowanie plakatów, ulotek i broszur, finansowanie warsztatów terapeutycznych dla osób współuzależnionych i DDA,
- finansowanie szkoleń w zakresie realizacji procedury „Niebieska Karta” dla osób zajmujących się problematyką przemocy,
- zwiększenie dostępności pomocy dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętym problemem alkoholowym i przemocą poprzez finansowanie Świetlicy opiekuńczo-wychowawczej, finansowanie wycieczki letniej dla dzieci ze Świetlicy,

- finansowanie zajęć promujących zdrowy styl życia i rozwijających zainteresowania,
- kolportaż materiałów informacyjno-edukacyjnych o tematyce uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Istotą działań profilaktycznych jest kształtowanie postaw poprzez wzmacnianie umiejętności społecznych. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji, przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w wieku dojrzewania. Dlatego dzieci i młodzież są grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywać się będzie poprzez:

- zwiększenie wiedzy społeczeństwa lokalnego na temat szkód wynikających z nadużywania alkoholu poprzez uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się tematyką uzależnień,
- finansowanie Świetlicy opiekuńczo-wychowawczej,
- finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych będących alternatywą dla używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież,
- finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo i zagrożonych patologią,
- realizowanie programów profilaktycznych, warsztatów, spektakli w szkołach, organizowanie spotkań profilaktycznych dla rodziców, finansowanie konkursów promujących zdrowy styl życia i pożyteczne zagospodarowanie wolnego czasu,
- finansowanie zajęć sportowych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży,
- zakup czasopism, plakatów, broszur filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej,
- organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywać się będzie poprzez:

- wsparcie finansowe poradni i ośrodków leczenia uzależnień,
- funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- finansowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: za udział w posiedzeniu Komisji, członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości

150 zł. dla członków Komisji biorących udział w szkoleniach i konferencjach przysługuje zwrot kosztów dojazdu,
- organizowanie działań promujących zdrowy styl życia.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywać się będzie poprzez:

- ograniczenie zjawiska naruszenia prawa związanego ze spożywaniem alkoholu w tym: zakłócenia porządku publicznego, sprzedaży alkoholu nieletnim poprzez przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- kontynuowanie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywać się będzie poprzez:

- dofinansowanie placówek leczenia uzależnień, dofinansowanie dojazdu na terapię,
- kierowanie osób wymagających wsparcia ze strony centrów integracji społecznej do ośrodków udzielających pomocy specjalistycznej.

Uwzględnia się finansowanie realizacji innych zadań niż zapisane w Programie, w zależności od zaistniałych potrzeb.

Głównym koordynatorem i realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program będzie realizowany we współpracy z:

1. Ośrodkiem Pomocy Społecznej
2. Policją
3. Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin
4. Sądem Rejonowym
5. Przedszkolem Samorządowym
6. Szkołą Podstawową
7. Publicznym Gimnazjum
8. Zespołem Szkół
9. Ośrodkami Leczenia Uzależnień
10. Świetlicą opiekuńczo-wychowawczą

11. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
12. Grupami samopomocowymi AA, Al.-Anon, DDA
13. Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym
14. Poradniami Leczenia Uzależnień
15. Gminnym Ośrodkiem Upowszechniania Kultury
16. Biblioteką Publiczną
17. Starostwem Powiatowym

Źródłem finansowania działań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 są dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.